

INSTELLINGSOVERSCHRIJDEND REGLEMENT STARTTOETSEN (VERPLICHTE IJKINGSTOETSEN) EN NIET-VERPLICHTE IJKINGSTOETSEN ACADEMIEJAAR 2023-2024

Afdeling 1: Algemene bepalingen

Artikel 1 (toepassingsgebied)

Dit reglement legt de regels vast voor een vlot en correct verloop van de starttoetsen (verplichte ijkingstoetsen) en niet-verplichte ijkingstoetsen. Het reglement legt tevens een kader vast waarbinnen de verplichte remediëring na deelname aan een starttoets (verplichte ijkingstoets) of niet verplichte ijkingstoets kan plaatsvinden.

Artikel 2 (doelpubliek)

De starttoetsen (verplichte ijkingstoetsen) en niet-verplichte ijkingstoetsen richten zich tot inschrijvers in een bacheloropleiding waarvoor deelname aan een toets een voorwaarde voor inschrijving is (artikel 14 en Codex Hoger Onderwijs art. II.188/1) en tot inschrijvers in een bacheloropleiding waarvoor dit niet het geval is.

Artikel 3 (deelnamemogelijkheden)

De universiteiten organiseren twee deelnamesessies per jaar. De eerste sessie vindt typisch plaats rond begin juli, de tweede sessie rond einde augustus. De universiteiten bieden de starttoetsen (verplichte ijkingstoetsen) in beide sessies aan, de niet-verplichte ijkingstoetsen bieden ze enkel in de eerste sessie aan. Deelnemers kunnen zowel aan de eerste als aan de tweede sessie deelnemen. Binnen één sessie kan er maar aan één toets deelgenomen worden.

Artikel 4 (bekendmaking)

De VLIR legt de data voor de twee deelnamesessies en de uiterste inschrijvingsdata uiterlijk per 1 november voorafgaand aan het kalenderjaar van de sessies vast. De data worden bekend gemaakt via de website www.ijkingstoets.be.

Artikel 5 (toetsvorm)

De starttoetsen (verplichte ijkingstoetsen) en niet-verplichte ijkingstoetsen worden afgenomen in gecontroleerde omstandigheden, op een universitaire campus of op een plaatsvervangende locatie onder coördinatie van de universiteiten. De keuze voor een locatie kan onafhankelijk gebeuren van de keuze van de universiteit waar de deelnemer zich achteraf wil inschrijven. De starttoetsen (verplichte ijkingstoetsen) en niet-verplichte ijkingstoetsen zijn schriftelijke toetsen met meerkeuzevragen. Er wordt gekozen voor een score op twintig zonder correctie voor gissen.

Artikel 6 (opstellen toetsen)

De starttoetsen (verplichte ijkingstoetsen) en niet-verplichte ijkingstoetsen worden opgesteld door ijkingstoetscommissies. Elke toets valt onder de verantwoordelijkheid van een ijkingstoetscommissie. In de ijkingstoetscommissies zetelen inhoudelijke experts van de

deelnemende universiteiten. De kwaliteit en validiteit van de toetsen wordt opgevolgd in de centrale ijkingstoetscommissie waarin experts zetelen van de opleidingen uit de deelnemende instellingen.'

Afdeling 2: Inschrijving en deelname

Artikel 7 (inschrijving)

De inschrijvingen voor de starttoetsen (verplichte ijkingstoetsen) en niet-verplichte ijkingstoetsen openen uiterlijk op 15 januari en betreffen het kalenderjaar van deelname. Deelnemers schrijven in via de website www.ijkingstoets.be. Zij maken een account aan en schrijven vervolgens via dit account in. De inschrijvingen worden afgesloten op vaste data, d.i. 15 juni en 15 augustus. Een week voor deelname ontvangen de deelnemers een uitnodiging.

Artikel 8 (attestering van identiteit)

Deelnemers nemen een bewijs van identiteit (identiteitskaart/paspoort) mee naar de deelnamelocatie en leggen dit voor.

Artikel 9 (duur)

De duur van de toetsen is vastgelegd op drie uur. Bij wijze van inclusieve maatregel (zie ook Artikel 25) krijgt elke deelnemer één uur extra tijd, waardoor elke deelnemer in de praktijk maximaal vier uur aan een toets kan werken vanaf het gecommuniceerde startuur van de toets. Deelnemers kunnen het lokaal ten vroegste verlaten één uur na het startuur.

Artikel 10 (informatie tijdens de toets)

Deelnemers ontvangen vooraf instructies over het verloop van de toets per e-mail. Bij de start van de toets krijgen ze een bijkomende toelichting over het verloop van de toets.

Artikel 11 (deelnameattest)

Deelnemers ontvangen na indienen van hun antwoorden op de toets (toetskopij) een getekend of afgestempeld deelnameattest. Deelname is verplicht om in te schrijven in de bacheloropleidingen met een starttoets (verplichte ijkingstoets). De inschrijvingsdiensten kunnen de deelname (en het resultaat) vanaf zeven kalenderdagen na deelname nagaan.

Artikel 12 (geldigheid van het attest)

Het deelnameattest is geldig voor inschrijving in een bacheloropleiding in het academiejaar volgend op deelname aan een toets.

Artikel 13 (resultaat en mogelijkheid tot bespreking)

De deelnemers ontvangen hun resultaat en de feedback uiterlijk zeven kalenderdagen na deelname via e-mail. Elke deelnemer heeft recht op een feedbackgesprek aan een universiteit naar keuze.

Artikel 14 (bacheloropleidingen met verplichte deelname)

Deelname aan een starttoets (verplichte ijkingstoets) is een inschrijvingsvoorwaarde voor onderstaande bacheloropleidingen:

- Bachelor in de ingenieurswetenschappen
- Bachelor in de ingenieurswetenschappen: architectuur

- Bachelor in de bio-ingenieurswetenschappen
- Bachelor in de wiskunde
- Bachelor in de fysica (- en sterrenkunde)
- Bachelor in de industriële wetenschappen
- Bachelor in de biowetenschappen
- Bachelor in de bio-industriële wetenschappen
- Bachelor in Engineering Technology
- Bachelor in de farmaceutische wetenschappen
- Bachelor in de biomedische wetenschappen

Artikel 15 (gegevensverwerking)

Persoonsgegevens en resultaten kunnen worden overgemaakt aan de instellingen om te voldoen aan de decretale verplichtingen inzake deelname en verplichte remediëring.

Afdeling 3: Vrijstelling van deelname

Artikel 16 (bevoegdheid)

Studiekeziers die niet deelnamen aan één van de twee meest recente deelnamesessies en toch wensen in te schrijven in één van de bacheloropleidingen met een inschrijvingsvoorwaarde kunnen een aanvraag tot vrijstelling van deelname indienen bij de uitzonderingscommissie van de opleiding en universiteit waarvoor ze wensen in te schrijven.

Een vrijstelling van deelname kan aangevraagd worden op basis van een standaarduitzondering (Artikel 17) of op basis van bijzondere individuele omstandigheden (Artikel 18). De uitzonderingscommissie van de opleiding en universiteit behandelt de aanvraag en doet er een uitspraak over binnen de gecommuniceerde termijn.

Artikel 17 (vrijstelling van deelname: standaarduitzonderingen)

De uitzonderingscommissie verleent sowieso een uitzondering van deelname in volgende gevallen:

- Deelname aan het toelatingsexamen (tand)arts;
- Deelname aan het toelatingsexamen dierenarts;
- Deelname aan het toelatingsexamen van de Franse gemeenschap voor de opleiding diergeneeskunde;
- Deelname aan de toelatingsproef van de Koninklijke Militaire School;
- Deelname aan het toelatingsexamen van de Franse gemeenschap voor de opleiding burgerlijk ingenieur;
- Deelname aan een starttoets (verplichte ijkingstoets) of aan een niet-verplichte ijkingstoets in één van de sessies voorafgaand aan de sessies van 2023-2024;
- Het verworven hebben van 60 studiepunten in een academische bacheloropleiding.

De studiekezies die een standaarduitzondering wil aanvragen volgt de procedure voor het aanvragen van de standaarduitzonderingen en legt daarbij de nodige bewijsstukken voor. De websites van de universiteiten vermelden steeds duidelijk de procedure voor de aanvraag van vrijstelling van deelname.

Het verkrijgen van een vrijstelling van deelname impliceert geen vrijstelling van verplichte remediëring.

Artikel 18 (vrijstelling van deelname: uitzonderingen op basis van bijzondere individuele omstandigheden)

De uitzonderingscommissie kan een studiekeuzer, na beoordeling van een gemotiveerde aanvraag, een uitzondering op de deelname verlenen op basis van bijzondere individuele omstandigheden. De uitzonderingscommissies van verschillende opleidingen en universiteiten maken jaarlijks afspraken over de werkwijze en de uitgangspunten waarmee er uitzonderingen op basis van bijzondere individuele omstandigheden kunnen worden toegekend. De websites van de universiteiten vermelden steeds duidelijk de procedure voor de aanvraag van vrijstelling van deelname.

Het verkrijgen van een vrijstelling van deelname impliceert geen vrijstelling van verplichte remediëring.

Afdeling 4: Verplichte remediëring

Artikel 19 (toepassingsgebied)

Studenten die de cesuur van een starttoets (verplichte ijkingstoets) voor een opleiding niet behaalden bij geen enkele van de deelnames of niet deelnamen aan de starttoets (verplichte ijkingstoets) voor een opleiding, en zich willen inschrijven in de betrokken opleiding, moeten verplicht een remediëringstraject volgen dat aangeboden wordt door de opleiding waar de student ingeschreven is of wenst in te schrijven.

Deze verplichting geldt onverminderd de uitzonderingssituaties uit afdeling 5.

Artikel 20 (opleggen van remediëring)

De remediëring kan worden opgelegd volgens een cesuur of deelcesuur en kan bestaan uit een volledig pakket of een module overeenstemmend met een toetsmodule zoals bepaald in onderstaande tabel.

Starttoets (verplichte ijkingstoets)	Remediëring wordt opgelegd bij het niet behalen van de totaalcesuur	Remediëring wordt opgelegd bij het niet behalen van de deelcesu(u)r(en)
Ingenieurswetenschappen	10/20	/
Ingenieurswetenschappen-architectuur	10/20	10/20 voor de module wiskunde
Wiskunde	10/20	/
Fysica	10/20	/
Bio-ingenieurswetenschappen	10/20	/
Industriële Wetenschappen	10/20	/
Biowetenschappen	10/20	/
Bio-industriële wetenschappen	10/20	/
Engineering Technology	10/20	/
Farmaceutische Wetenschappen	10/20	De remediëring beperkt zich tot de niet-gehaalde deelcesuren van 10/20 op standaardwiskunde en/of chemie.
Biomedische Wetenschappen	10/20	De remediëring beperkt zich tot de niet-gehaalde

		deelcesuren van 10/20 op standaardwiskunde en/of chemie.
--	--	--

Artikel 21 (vorm en omvang)

De universiteit biedt een remediëringstraject aan voor en na de start van het academiejaar. De deelnemers nemen bij voorkeur deel aan de remediëring voor de start van het academiejaar, maar kunnen ook beslissen om dat pas na de start te doen. De remediëring heeft een omvang binnen een vork tussen de één en drie studiepunten. De concrete vorm van de remediëring wordt opgenomen in het OER van de instellingen.

Afdeling 5: Vrijstelling van verplichte remediëring

Artikel 22 (toepassingsgebied)

De student die vrijgesteld is van deelname aan een starttoets of die niet de starttoets heeft afgelegd van de opleiding waarvoor die zich wenst in te schrijven, moet de verplichte remediëring van de bachelor van keuze volgen, behoudens in de volgende gevallen, namelijk in geval van standaarduitzonderingen (artikel 23) en de uitzondering op basis van individuele omstandigheden (artikel 24).

Artikel 23 (vrijstelling van verplichte remediëring: standaarduitzonderingen)

In volgende gevallen wordt er geen verplichte remediëring opgelegd:

- Indien een student reeds deelnam aan de verplichte remediëring voor een bepaalde opleiding in een universiteit en vervolgens wenst in te schrijven voor diezelfde opleiding in een andere universiteit, dan kan de remediëring in de universiteit van inschrijving komen te vervallen, mits de bewijslast door de student tijdig aangeleverd wordt. Het is m.a.w. niet noodzakelijk de bedoeling dat een student de remediëring tweemaal volgt.
- Er wordt geen verplichte remediëring opgelegd aan de student die deelgenomen heeft aan een compatibele starttoets (verplichte ijkingstoets) of niet verplichte ijkingstoets en de cesuur heeft behaald. De opleidingen uit de deelnemende instellingen bepalen in onderling overleg welke toetsen compatibel geacht worden met de opleidingsspecifieke starttoets. Informatie over compatibele toetsen wordt bekend gemaakt via de centrale website en de instellingswebsites voor de opleidingen.
- Studenten die vrijgesteld zijn van deelname op basis van een standaarduitzondering (artikel 17) worden vrijgesteld van remediëring indien de uitzondering als compatibel beschouwd wordt met de starttoets (verplichte ijkingstoets) van de bacheloropleiding van keuze en indien de studenten slaagden of de cesuur behaalden. De student dient hiervoor een aanvraag in bij de uitzonderingscommissie en draagt de bewijslast aan.
- De uitzonderingscommissie baseert zich op onderstaande flowchart voor de besluitvorming.

Artikel 24 (vrijstelling van verplichte remediëring: bijzondere individuele omstandigheden)

De uitzonderingscommissie kan een student zoals bedoeld in artikel 22, na beoordeling van een gemotiveerde aanvraag, een uitzondering op de verplichte remediëring verlenen op basis van bijzondere individuele omstandigheden. De uitzonderingscommissies van verschillende opleidingen en universiteit maken jaarlijks afspraken over de werkwijze en de uitgangspunten waarmee er uitzonderingen op basis van bijzondere individuele omstandigheden kunnen worden toegekend.

Afdeling 6: Redelijke aanpassingen

Artikel 25 (inclusieve ondersteunende maatregelen)

Alle deelnemers kunnen gebruik maken van de volgende maatregelen:

- Bij wijze van inclusieve maatregel (zie ook Artikel 9) krijgt elke deelnemer bovenop de normale drie uur toetsduur, één uur extra tijd. Elke deelnemer heeft in de praktijk dus maximaal vier uur deelnametijd vanaf het gecommuniceerde startuur van de ijkingsstoets. Het gebruik van geluiddempende 'passieve' oordoppen wordt toegestaan;
- Er wordt kladpapier voorzien.

Artikel 26 (specifieke ondersteunende maatregelen)

De toetsorganisatoren bieden aan personen met een functiebeperking specifieke ondersteunende maatregelen aan. Met een functiebeperking wordt elke langdurige fysieke, mentale of zintuiglijke beperking bedoeld die een deelnemer in wisselwerking met diverse drempels kan beletten volledig, daadwerkelijk en op voet van gelijkheid met anderen te participeren aan de toetsen.

Artikel 27 (aanvraag)

Deelnemers die omwille van een functiebeperking gebruik willen maken van ondersteunende maatregelen andere dan vermeld in artikel 25, geven dit aan na bevestiging van hun inschrijving via hun account.

Artikel 28 (attestering)

Deelnemers die ondersteunende maatregelen aanvragen omwille van een functiebeperking dienen een medisch attest of psychodiagnostisch rapport over de functiebeperking te bezorgen door een gescande versie op te laden via het platform. Het bezorgen van een medisch attest of psychodiagnostisch rapport moet binnen de vastgestelde termijn voor het verstrijken van de inschrijvingsperiode gebeuren. Deelnemers die de aanvraag pas nadien doen, kunnen geen gebruik maken van ondersteunende maatregelen. De enige uitzondering hierop zijn de aanvragen voor ondersteunende maatregelen omwille van een medische toestand die zich pas na het verlopen van de deadline van inschrijving heeft voorgedaan.

Artikel 29 (behandeling van de aanvragen)

Aanvragen worden enkel behandeld onder voorbehoud van een correcte inschrijving voor de toets en ten laatste bij het afsluiten van de inschrijvingen. Deelnemers worden via e-mail op de hoogte gebracht van de beslissing. De specifieke ondersteunende maatregelen moeten redelijk zijn en praktisch realiseerbaar, zonder buitensporige financiële of buitensporig arbeidsintensieve belasting.

Afdeling 7: Onregelmatigheden

Artikel 30 (vaststelling)

Elk gedrag van individuele studenten waardoor zij tijdens de deelname aan een toets een juist oordeel omtrent de kennis, het inzicht en/of de vaardigheden van henzelf of van andere studenten geheel of gedeeltelijk onmogelijk maken of onmogelijk pogen te maken, wordt als een onregelmatigheid beschouwd. Elk bezit van een niet toegestaan hulp- of communicatiemiddel wordt eveneens beschouwd als een onregelmatigheid.

Artikel 31 (sanctie)

De vaststelling van onregelmatigheden kan aanleiding geven tot een aangepaste sanctie, d.i. een aanpassing van de behaalde score op de toets of de ongeldigheid van deelname. De medewerker die de feiten vaststelt verwittigt onmiddellijk de voorzitter van de Centrale IJkingstoetscommissie. De voorzitter van de Centrale IJkingstoetscommissie spreekt de sanctie uit na het horen van de student.

Afdeling 8: Beroepsprocedure

Artikel 32 (beroepsmogelijkheden)

Een student kan beroep instellen tegen:

1. Zijn resultaten op de toets, met inbegrip van de situatie waarin het toetsresultaat wordt aangepast of de deelname ongeldig wordt verklaard ingevolge een onregelmatigheid;
2. Het niet verkrijgen van ondersteunende maatregelen bij de deelname aan een toets, of de aard van die maatregelen;
3. Het niet verkrijgen van een vrijstelling van deelname aan een toets
 - 3a op basis van standaarduitzonderingen
 - 3b op basis van bijzondere individuele omstandigheden
4. Het niet verkrijgen van een vrijstelling van verplichte remediëring voor de studenten zoals gedefinieerd in artikel 22.

4a op basis van standaarduitzonderingen

4b op basis van bijzondere individuele omstandigheden

Art. 33 (aanhangig maken)

§ 1. De student stelt een verzoek tot heroverweging van de in art. 32 bedoelde beslissing in binnen een vervaltermijn van 4 kalenderdagen, die ingaat op de dag na de kennisgeving ervan.

§ 2. De beroepen worden ingesteld bij wijze van verzoekschrift.

Het verzoekschrift wordt door de verzoeker of zijn raadsman ingediend via beroepen@vlir.be.

De datum van ontvangst van de e-mail met het verzoekschrift geldt als datum van indiening.

Het verzoekschrift vermeldt :

1° de naam en de woonplaats van de verzoeker. Wanneer woonplaatskeuze wordt gedaan bij de raadsman van de verzoeker, wordt dit in het verzoekschrift aangegeven;

2° de naam en de zetel van het bestuur;

3° het voorwerp van het beroep;

4° een feitelijke omschrijving en motivering van de ingeroepen bezwaren;

5° de stukken die de student bezit, inclusief de stukken die de student desgevallend indiende bij de instelling ter ondersteuning van de vraag waarop de in art. 32 bedoelde beslissing betrekking had.

Art. 34 (procedure)

§ 1. De secretaris betekent het beroep via het meest gereede communicatiemiddel aan de partijen:, inclusief

1° de procedurekalender;

2° de datum, het uur en de plaats van de zitting

3° de samenstelling van de beroepsinstantie

De betekening gaat, wat de in §3, 1° en 2° bedoelde partij betreft, vergezeld van een kopie van het verzoekschrift.

§ 3. De procedurekalender, vermeld in §1, stelt de termijn vast waarbinnen:

1° bij beslissingen zoals vermeld in art. 32, 1° de ijkingstoetscommissie en bij beslissingen zoals vermeld in art. 32, 2°, 3° en 4° de instelling in staat wordt gesteld een antwoordnota aan de beroepsinstantie en aan de verzoeker voor te leggen. Behoudens andersluidende beslissing, bedraagt die termijn 7 kalenderdagen. In het licht van een nuttige uitspraak voorafgaand aan de organisatie van de toets kan deze termijn verminderd worden, zonder korter te worden dan 96 uur. De antwoordnota worden aan de beroepsinstantie en aan de tegenpartij bezorgd via het meest gereede communicatiemiddel.

§4. De voorzitter leidt de zitting.

De zittingen vinden plaats achter gesloten deuren. De zitting kan eveneens plaatsvinden via elektronische communicatiemiddelen.

Het verzoek wordt op stukken behandeld. De voorzitter kan tot en met de zitting beslissen om de partijen, dan wel andere nuttige personen te horen, dan wel schriftelijk toe te laten een (aanvullende) nota in te dienen. Desgevallend wordt de zitting hiertoe uitgesteld tot de meest gereede datum. Bij regelmatige oproeping belet de afwezigheid van de opgeroepen persoon de geldigheid van een zitting niet.

Art. 35 beslissing

§3. De beroepsprocedure leidt tot :

- 1° de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van de onontvankelijkheid ervan;
- 2° een beslissing die de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt, of herziet in geval van de beslissingen bedoeld in art. 32, 1°, 2°, 3a° en 4a°. In geen geval kan de beroepsinstantie beslissen om een reeds plaatsgevonden toets te herdoen voor de verzoekende student. Voor beslissingen zoals bedoeld in art. 32, 2° vermeldt de beroepsbeslissing uitdrukkelijk dat de toegestane maatregel beperkt blijft tot de toets en geen voorafname betreft op redelijke aanpassingen die toegestaan worden door een instelling na inschrijving aan die instelling.
- 3° een beslissing die de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze vernietigt in geval van de beslissingen bedoeld in art. 32, 3b° en 4b°. In dat geval neemt de instelling binnen een termijn van 7 kalenderdagen een nieuwe beslissing voor beslissingen zoals bedoeld in art. 32, 3b°. In het licht van een nuttige uitspraak voorafgaand aan de organisatie van de ijkingsstoets kan deze termijn in de beroepsbeslissing verminderd worden, zonder korter te worden dan 96 uur. Voor beslissingen zoals bedoeld in art. 32, 4b° neemt de instelling binnen tien kalenderdagen een nieuwe beslissing.

De in het eerste lid bedoelde beslissingen worden aan de student ter kennis gebracht binnen een ordetermin van 20 kalenderdagen, die ingaat op de dag na deze waarop het beroep is ingesteld.

Art. 36 (samenstelling beroepsinstantie)

§1. De beroepsinstantie is samengesteld uit vertegenwoordigers van de universiteiten. Elke universiteit duidt daartoe drie mensen aan, waarvan minstens één een juridische achtergrond heeft, en minstens één een vakinhoudelijk achtergrond heeft die aansluit bij de ijkingsstoetscommissies.

§2 De beroepscommissie bestaat telkens uit drie vertegenwoordigers. De vertegenwoordigers met juridische achtergrond kunnen optreden als voorzitter van de beroepscommissie.

§3. Na indienen van het verzoekschrift wordt de beroepscommissie samengesteld door de secretaris op basis van de beschikbaarheden van de vertegenwoordigers, waarbij er over wordt gewaakt dat er minstens één lid zetelt met juridische achtergrond en één lid met vakinhoudelijke achtergrond. Minstens twee vertegenwoordigers moeten uit een andere universiteit komen en maximaal één vertegenwoordiger mag komen uit de universiteit waartegen het beroep wordt ingesteld voor de beslissingen zoals bedoeld in art. 32, 2°, 3° en 4°.